

NÅR VI GÅR FRA HINANDEN ER DER RIGTIG MANGE SPØRGSMÅL, DER MELDER SIG.

TJEKLISTE MED DE VIGTIGSTE EMNER

Hvem skal fortsætte med at bo i boligen, hvor skal børnene have bopæl, hvordan deler vi vores fælles formue? Og mange flere og vigtige spørgsmål kræver svar, som det fremgår at denne tjekliste.

Selv om I er enige om mange af de praktiske ting ved en forestående separation eller skilsmisse, vil der ofte være juridiske og økonomiske forhold, som kræver professionel bistand fra advokat.

Hver ægtefælle bør rådgives af hver sin advokat og gerne så tidligt som muligt.

[1. ANSØGNING OM SEPARATION ELLER SKILSMISSE](#)

[2. FÆLLES FORÆLDREMYNDIGHED](#)

[3. ÆGTEFÆLLEBIDRAG](#)

[4. DELING AF FORMUEN \(BODELING\)](#)

[5. SÆREJEOG ÆGTEPAGT](#)

1

ANSØGNING OM SEPARATION ELLER SKILSMISSE

Hvis du og din ægtefælle vil separeres eller skilles, skal I udfylde og sende en ansøgning til Statsforvaltningen.

Ansøgning om separation eller skilsmisse indsendes digitalt ved at udfylde Statsforvaltningens digitale blanketter på www.statsforvaltningen.dk, hvor man logger på og underskriver med dit NemID.

For at statsforvaltningen kan bevillige separation eller skilsmisse, skal du og din ægtefælle først og fremmest være enige om

- at I ønsker at blive separeret eller skilt,
- om en af jer skal betale bidrag til den andens underhold,
- hvem der skal beholde en lejet lejlighed.

I behøver derimod ikke at være enige om delingen af jeres fælles ting (bodelingen), bidrag til børnene eller om samværsretten.

HVIS I IKKE ER ENIGE

Hvis I ikke er enige om at blive separeret eller skilt, eller hvis I ikke er enige om vilkårene, skal I deltage i det, der hedder en vilkårsforhandling i Statsforvaltningen. Og, hvis det på mødet ikke lykkes at nå frem til en aftale sender Statsforvaltningen sagen i byretten.

HVEM SKAL BLIVE BOENDE?

Hvis I bor til leje – eller har købt en andelslejlighed – er I nødt til at finde ud af, hvem der skal flytte, og hvem der skal blive boende. Det er uden betydning, hvem af parterne der har skrevet under på lejekontrakten.

ANDELSBOLIG

Den ægtefælle, der ejer andelsboligen ikke må sælge den uden den anden ægtefælles tilladelse, når der er tale om en helårsbolig for en familie. Og ved separation og skilsmisse kan en ægtefælle overtage en andelsbolig, der anvendes til helårsbolig for familien, selvom andelsboligen tilhører den anden ægtefælle.

2

FÆLLES FORÆLDREMYNDIGHED

Forældrene bevarer den fælles forældremyndighed uafhængigt af separation eller skilsmisse.

Fælles forældremyndighed er også udgangspunktet for statsforvaltningen og domstolene. Det er kun, hvor der er tungtvejende grunde, der tæller imod fælles forældremyndighed, at man skal fravige dette udgangspunkt.

Når man har fælles forældremyndighed, kan man fastsætte en deleordning, hvorefter barnet bor på skift hos forældrene.

Hvis det bliver besluttet, at barnet skal bo hos den ene, har den anden ved fælles forældremyndighed fortsat ret til at deltage i beslutningerne om barnets personlige forhold, for eksempel når det gælder skole, uddannelse, ferie osv.

Kan man ikke blive enige om den fælles forældremyndighed, barnets bopæl eller samvær, kan spørgsmålet indbringes først for statsforvaltningen og ved fortsat uenighed for domstolene.

3

ÆGTEFÆLLEBIDRAG

Om en ægtefælle skal betale bidrag til den anden kommer an på flere ting. Først og fremmest betyder det noget, hvor længe parterne har været gift, og hvor stor forskel der er på parternes indtægter efter en separation eller skilsmisse.

Parterne kan selv bestemme, hvor længe bidraget skal betales. Kan de ikke blive enige, er det domstolene, der bestemmer, om der skal betales bidrag og hvor længe.

Hvis der ikke er tale om særlige omstændigheder, vil der blive fastsat ægtefællebidrag i højst 10 år.

ÆGTEFÆLLELOVEN

Den 1. januar 2018 trådte ægtefælleloven i kraft. Loven regulerer ægtefællers økonomiske forhold og indeholder regler om deling af ægtefællers formue ved separation, skilsmisse og død.

Formålet med lovændringerne er at samle en del af de mange bestemmelser i én lov samt forenkle og tydeliggøre reglerne, så ikke-jurister kan forstå reglerne. Som udgangspunkt gælder "ligedelingsordningen", der indebærer, at ægtefællers formue deles lige ved separation, skilsmisse og død. Det gælder dog ikke pensioner. Hvis ægteskabet har været af kortere varighed, gælder ligedelingsordningen ikke fuldt ud.

Det er op til ægtefællerne selv at indgå aftaler, som ændrer ligedelingsordningen, fx ved at aftale, at formuen helt eller delvist skal være særeje.

RÅDGIVNING OG VEJLEDNING

Hvis et ægtepar ønsker at lave andre aftaler end den ligedelingsordning, som følger af ægtefælleloven, er det en god idé at henvende sig til en advokat.

BODELING OG SKAT

Hvis ægtefællerne hæfter solidarisk for gælden, er det vigtigt at være opmærksom på skattereglerne, hvis den ene part overtager gæld fra det tidligere fælleseje, f.eks. overtagelse af realkreditlån i boligen, forbrugs- og billån etc.

Udgangspunktet er, at aftaler mellem ægtefæller om fordeling af gælden lægges til grund i forbindelse med skatteberegningen. Det betyder, at rentefradragsretten følger den part, der har overtaget gælden. Hvis ægtefællerne ikke har aftalt en fordeling af gælden, vil fradrag og renteudgifter vedrørende en gældspost følge de almindelige regler for hæftelse af gæld. Det betyder, at der sker en ligelig fordeling af gælden mellem de tidligere ægtefæller, hvis de hæfter for gælden i fællesskab.

4

DELING AF FORMUEN (BODELING)

Når man bliver separeret eller skilt, skal der ske en deling af den fælles formue. Til formuen hører blandt andet indbo, hus, bil og lignende. Det skal afgøres, hvem der skal have hvad, og hvem der skal betale gælden.

Hvis ægtefæller skal separeres eller skilles, skal begge ægtefællers formuer gøres op og deles. Det kaldes "bodeling".

Hvis ægtefællerne har formuefællesskab, er det som udgangspunkt hele formuen, der skal deles:

- Formue, som ægtefællerne hver især ejede, da de blev gift.
- Formue, som ægtefællerne hver især erhverver, mens de er gift.
- Arv og gaver, som ægtefællerne hver især modtog inden ægteskabet.
- Arv og gaver, som ægtefællerne hver især modtager, mens de er gift.

Ligedelingen omfatter bl.a. ikke:

- Særeje
- Personlige ejendele, fx smykker, tøj, smykker, ure og efter omstændighederne sports- og hobbyudstyr
- Rimelige pensioner, dvs. de pensioner, som man kan forvente at have ud fra sit arbejde, uddannelsesniveau, løn og alder.
- Personlige erstatninger fx erstatninger, godtgørelser og forsikringsudbetalinger m.v., der skyldes erhvervsevnetab, varigt men, kritisk sygdom, svie og smerte m.v.
- Uoverdragelige og personlige rettigheder, fx en ophavsret, personlig goodwill og båndlagt arv og båndlagt gave.

Al anden formue skal deles lige ved separation og skilsmisse.

Det gælder også fx en erhvervs virksomhed, et hus, en bil, en campingvogn, aktier og arvedemalerier m.v.

Det gælder også en opsparing, som en ægtefælle havde med ind i ægteskabet. Disse ejendele kan kun holdes uden for ligedelingen, hvis de er særeje.

Formuefællesskabet ophører som udgangspunkt ved udgangen af det døgn, hvor Statsforvaltningen modtager anmodning om separation og skilsmisse.

KAN I SELV FORETAGE BODELINGEN?

Hvis I er enige, kan I selv foretage bodelingen.

I det tilfælde skal opgørelsen ikke godkendes af en myndighed.

Det er en god ide at lave en skriftlig bodelingsoverenskomst (aftale om bodeling), som bliver underskrevet af begge parter. På den måde kan I senere bevise, at fællesboet er delt. Aftalen kan eventuelt blot fastslå, at I er enige om, at fællesboet er delt.

Er fællesboet af en vis størrelse og kompleksitet anbefales det, at få bistand af en advokat. Ægtefællerne bør rådgives af hver sin advokat, inden der skrives under på noget.

Uenighed om deling af formuen

Hvis ægtefæller ikke er enige om, hvordan deres formuer skal deles ved separation og skilsmisse, kan en ægtefælle indbringe sagen for skifteretten. Det er retten, som tager stilling til, hvordan formuen skal deles. Retten udpeger en bobehandler til at bistå retten med deling af ægtefællers formuer.

5

SÆREJE OG ÆGTEPAGT

Hvis ægtefæller ønsker en anden formueordning end formuefællesskab (ligedelingsordningen), som følger af ægtefælleloven, har de mulighed for at indgå en aftale om særeje. Det betyder f.eks., at den del af formuen eller den ejendel, der er særeje, ikke skal deles ved separation, skilsmisse eller død. Aftale om særeje skal indgås ved ægtepagt.

Ægtepagt

Ægtepagten er en skriftlig aftale, som begge ægtefæller skal underskrive. Ægtepagten skal tinglyses hos Tinglysningsretten for at være gyldig.

SÆREJETYPER

Der er flere forskellige former for særeje:

- Skilsmisssæreje: Skilsmisssæreje deles ikke ved separation og skilsmisse, men skilsmisssæreje deles ved en ægtefælles død.
- Fuldstændigt særeje: Fuldstændigt særeje deles ikke ved separation, skilsmisse og død.
- Kombinationssæreje: Kombinationssæreje giver ægtefællerne mulighed for at lave forskellige kombinationer af særeje, der ændrer sig fra særeje til delingsformue, f.eks. afhængig af hvem der dør først.
- Genstandssæreje: En eller flere bestemte ejendele er særeje, fx en bil eller et sommerhus.
- Erhvervelsessæreje: Særeje kan gøres betinget af, hvornår eller hvordan en formue er erhvervet. Det kan fx være aftalt, at formue, der er erhvervet inden ægteskabet, er særeje, eller at formue, der erhverves ved arv eller gave, er særeje.
- Brøkdelsæreje: En bestemt brøkdelt eller procentdel af en ægtefælles formue eller af en eller flere ejendele er særeje.
- Sumsæreje: Kun et nærmere bestemt beløb eller et bestemt beløb af værdien af en eller flere ejendele er særeje.
- Sumdeling: Hele ægtefællens formue er særeje med undtagelse af et bestemt beløb.